

SILVESTER VALER

Ad Perp

Moltiplici, e riguardeuoli ono le benemerenze
tene col suo consiglio, & c'è pio altre ad' eseguire
med^{ma}, nè trascurando uerun incontro, cui à prezzo ancora
sà **Gianco Mitrouich** Capo principale Morlachi di Brou
quali riportò contrassegni del pub^{co} graon^{to} con il freggio del C
uolte trionfato de med^{mi} à lasciar dega memoria di se stes
Parti del Senato, e dae moltiplici attestati de Pub^{ci} Rapp^{ntante}
ben si comprende quanto uguale nelle tioni, e nel merito si s
Stajan à sostenere la Carica di Capo Morlachi, ha dato
nemiche al tempo dell'acquisto di Signaccorso pure colle Ger
none, obligandolo alla ritirata. Gliose sono pur le feri
rare il paßaggio delle Genti del Bilai, rottà data due uol
fruttuosam^{re} alla prima, e seconda diffa di Ciclut, non m
lui auanzam^{to} à Biach con stragge, siauitù, e danni con
siderabile uantaggio, & con arrardo intinuato della prop
riguardo però à tali, e tante benemerze, uolendo Noi per
la sua fede al seruitio della Repub^{ci} Nostra, siamo u
si come oggi l'abbiamo effettuamente, e sollenemente c
Spada, Spironi d'oro, & ogn'altro Nitare, & Equestre or
consueti à Cauallieri, e che alla uer Militia, & Equestre
in contrassegno di che li abbiamo rilasciato il presente Priu

Date in Nostro Ducali Patio die Vigesima

Silvestro Valer signo di

*izbor sažetaka dokumenata iz
“ISTORIJE KOTARSKIH USKOKA”
Boška Desnice*

DRUŠTVO ZA OBNOVU I REVITALIZACIJU KULE STOJANA JANKOVIĆA - MOSTOVI

WWW.KULAJANKOVICA.HR

Publikacija je sufinancirana sredstvima Srpskog narodnog vijeća

ISTORIJA KOTARSKIH USKOKA Boška Desnice bogati je zbornik arhivskih dokumenata iz razdoblja 1646.-1749. godine, a odnose se na povjesna zbivanja iz mletačko-turskih ratova na području Ravnih kotara i Bukovice (Kandijski rat¹, period mira 1671.-1683., ustanak uskoka u Kotarima od jeseni 1683. do proljeća 1684., Morejski rat² i Kuridžina buna 1704.).

Uz ratna događanja i vojne podvige ovi arhivi kriju mnogo podataka o načinu življenja, mentalitetu i karakteru uskoka (kršćana obiju denominacija koji „uskaču“ s turskog teritorija na područje Mletačke republike, a koje Mlečani nazivaju Morlacima). Vidimo napore Venecije da ih naseli i zadrži na svom teritoriju, kao i nastojanje turskih vlasti da ih vrati ili sprječi njihov odlazak. Pratimo pojavljivanje imena opjevanih u uskočkom ciklusu, vodećih serdarskih porodica (Smiljanići, Jankovići, Milkovići, Bortulačići) ili proslavljenih pojedinaca (Vuk Mandušić, Stipan Sorić, Vuk Močivuna itd.) Nalazimo i naznake o funkcioniranju mletačke uprave u Dalmaciji, o trgovini zarobljenicima kao robovima za galije i o njihovom otkupljivanju, o mijenjama mletačke politike u pojedinim razdobljima bez obzira na raspoloženje uskoka. Svi ti događaji i ličnosti iz zadarskih i venecijanskih arhiva javljaju se kao stvarna podloga i glavni akteri uskočkog ciklusa narodnih pjesama, izraza kolektivnog sjećanja ljudi ovog kraja.

Dokumenti potječu iz starih zadarskih arhiva, venecijanskog državnog arhiva, biblioteke Paravia, privatnih biblioteka Papafava i Filippi, bilježničkih arhiva, katoličkih i pravoslavnih crkvenih matica u Zadru, Šibeniku, Novigradu, Posedarju te porodičnih arhiva Benja, Janković-Mitrović, Smiljanić, Šurić.

Budući da su svi dokumenti pisani na talijanskom, a dukali³ na latinskom, Boško Desnica je ispred svakog od njih sačinio kratak sažetak sadržaja na našem jeziku. Ova brošura donosi izbor tih sažetaka koji se odnose na najpoznatije ličnosti i događaje, a cjeloviti tekstovi mogu se naći pod navedenim datumom u ISTORIJI KOTARSKIH USKOKA, izdanje SAN 1950.

1 **Kandijski rat** (ili Kretski rat) 1645-1669. Ratne operacije vodile su se na Kreti, u Egejskom moru i u Dalmaciji. Osmansko carstvo osvojilo je veći dio otoka Krete, a Venecija je proširila svoje posjede u Dalmaciji.

2 **Morejski rat** (Moreja=Peloponez) ili 7. tursko-mletački rat (1684-1699) – Turci su protjerani iz svih dalmatinskih gradova i utvrda (osim Imotskog). Oslobođenjem Sinja i Knina zacrtana je granica između sjeverne Dalmacije i Bosne.

3 Dukali su povelje mletačkog dužda

I. SVESKA (1646 – 1684)

Zadar, 16. III. 1646.

Dalmatinski providur⁴ Leonardo Foscolo javlja senatu mletačke republike da mu se Morlaci, turski podanici, nude da će u slučaju rata ustati na oružje protiv Turaka. On nastoji da zadobije njihovo povjerenje i zateže taj posao lijepim riječima.

Mletački državni arhiv

Zadar, 26. III. 1646.

Miranjski paroh pop Petar Popović i harambaše Petar Grudarević i Milinko Dević nude se providuru Foscolu da će sa dvadeset porodica uskočiti k Mlečićima. Traže za sebe doživotnu platu od 4 dukata mjesečno, za ljude sposobne za oružje isto toliko za pet godina, a za sve ostale po jednu mjeru beškota⁵ na glavu za dvije godine.

Mletački državni arhiv

Zadar, 12. IV. 1647.

Ugovor Morlaka iz **Vojnića**⁶ s providurom Foscolom o prelazu k Mlečićima.

Mletački državni arhiv

Zadar, 29. IV. 1647.

Providur Foscolo piše knezu⁷ **Frani Posedarskom** da prihvati i zaštiti Morlake iz Gorice koji će, prema onom što je s njima zaključio, uskočiti u mletački kraj.

Posedarski zbornik, Arhiv kneza A. Benje Posedarskog u Zadru

Zadar, 5. III. 1647.

Providur Foscolo upućuje kneza Posedarskog da bukovičke Morlake, koji se spremaju uskočiti u mletačko područje nauči redu, nanoseći im štete.

Posedarski zbornik, Arhiv Benja u Zadru

Zadar, 5. V. 1647.

Providur Foscolo upućuje kneza Posedarskog da uskočenim Morlacima popali kuće iz kojih su se digli, kako bi im se time oduzeo mamac za povratak na stara ognjišta.

Posedarski zbornik, Arhiv Benja u Zadru

4 Proveditor general in Dalmatia et Albania = Generalni guverner Dalmacije i Albanije u ime Republike Venecije

5 Biscotto = dvopek; mjera beškota - mjesečna potreba kruha

6 Vjerovatno Vojnić Sinjski, danas naselje blizu grada Trilja

7 U tekstu: governator = namjesnik, upravitelj

Zadar, 14. V. 1647.

Generalni providur konjice Marco Antonio Pisani javlja knezu Posedarskom da je bosanski paša sišao u Knin i da namjerava povratiti odmetnute Morlake. Naređuje mu stoga, da sve osim onih sposobnih za oružje, preze na Pag, odakle će ih rasprodati po otocma.

Posedarski zbornik, Arhiv Benja u Zadru

Šibenik, sa galije, 15. V. 1647.

Providur Foscolo javlja knezu Posedarskom da Senjani nagovaraju Morlake na Pagu da pređu u carevu službu te mu nalaže da pazi na taj posao i da nastoji uhapsiti zavodnike. Ponavlja zapovijed da se uskočenim Morlacima popale kuće i usjevi.

Posedarski zbornik, Arhiv Benja u Zadru

Šibenik, sa galije, 17. V. 1647.

Providur Foscolo javlja knezu Posedarskom kako mu se kapetan Popežat i pop Šorić nude da će privesti Mlečićima veliki broj Morlaka ako se Posedarac pojavi sa svojim odredom gdje mu oni naznače. U ovom poslu Foscolo prepušta odluku Posedarcu.

Posedarski zbornik, Arhiv Benja u

Zadru

Zadar, 18. V. 1647.

Zadarski conte Aleksandar Diedo piše knezu Posedarskom da pospješi prelazak Morlaka Krmpoćana, ali da prije preze na Pag sa dva velika broda koja mu je u tu svrhu poslao, one koji su već uskočili.

Posedarski zbornik, Arhiv Benja u Zadru

Zadar, 17. VI. 1647.

Proglas providura L. Foscola kojim zabranjuje mletačkim podanicima da nanose štete Morlacima koji su uskočili iz Gorica i Prkosa.

Zadarski arhiv, spisi Foscolo

Zadar, 21. VII. 1647.

Dalmatinski providur Foscolo izvještava senat da je stigao u Knin novi bosanski paša (Tekieli Mustafa-paša), a otuda otišao u Drniš. Na tužbe Turaka radi šteta koje im nanose njihovi odmetnuti podanici, Morlaci, paša je poslao na ove jedan kazneni odred, koji ih je napao i grdno potukao u neposrednoj blizini Zadra. Krivicu za ovu vlašku pogibiju Foscolo pripisuje pasivnom držanju generala konjice Pisanija i providura Malipiera.

Mletački državni arhiv

Šibenik, 5. V. 1647.

Baron Krištof Martin von Degenfeld, general u mletačkoj službi, zahvaljuje knezu Frani Posedarskom na izvještaju o prepodu Turaka na Morlake u Diklu i Bokanjcu i izjavljuje mu saučešće zbog gubitka sinovaca poginulih u tom sukobu.

Posedarski zbornik, Arhiv Benja u Zadru

Zadar, 24. V. 1647.

Saslušanje Petra Smiljanića o prepodu Turaka na Gračac.

Mletački državni arhiv

Šibenik, 31.VIII. 1647.

Pop Stjepan Sorić javlja providuru Foscolu da je stigao u Šibenik sa samih 300 Morlaka, pošto se drugi nisu odazvali. Moli ga stoga da ih što prije uputi u opsjednuti grad, jer hoće da zametne čarku o kojoj će se pričati.

Mletački državni arhiv

Zadar, 29. XI. 1647.

Baron Kristof Martin von Degenfeld, branilac Šibenika, posvjedočava da se **pop Stjepan Sorić**, za vrijeme opsade, bez obzira na svoj život izlagao svim opasnostima.

Šurićev zbornik u posjedu porodice P. Šurića u Splitu

Šibenik, 17. XII. 1647.

Ugovor visovačkih fratara i petropoljskih knezova sa šibenskim knezom G. F. Zorzi o prelazu Petropoljana k Mlečićima.

Arhiv franjevačkog samostana sv.Lovere u Šibeniku

Zadar, 25. XII. 1647.

Posvjedočenje dalmatinskog providura L. Foscola o zaslugama koje je pop Stjepan Sorić stekao, najprije kao njegov pouzdanik i uhoda, a po tom kao vođa uskočenih Morlaka.

Šurićev zbornik u posjedu porodice P. Šurića u Splitu

Zadar, 28. XII. 1647.

Posvjedočenje dalmatinskog providura L. Foscola o zaslugama **Petra Smiljanića**.

U posjedu društva Bihać u Splitu

Zadar, 8. I. 1648.

Proglas dalmatinskog providura L. Foscola, kojim zabranjuje da se nanose štete Morlacima uskočenim iz Banjevacca, Stankovaca, Radošinovca i drugih sela Kožulova polja a nastanjenim u Modravi i okolicu Vodica i Tijesnoga.

Zadarski arhiv, spisi Foscolo

Zadar, 15. IV. 1648.

Providur L. Foscolo određuje **grčkom kaluđeru Petroniju Selakoviću** iz Kistanja mjesecnu plaću od 4 dukata.

Zadarski arhiv, spisi Foscolo

Šibenik, 18. IV. 1648.

Paolo Roviglioni prodaje Domeniku Pienu robinju Rahu iz Islama, kupljenu od don Stjepana Sorića, upravitelja Morlaka.

Šibenski bilježnički arhiv kod Okružnog suda u Šibeniku,
spisi bilježnika Bernarda Scozzi

Zadar, 20. IV. 1648.

Posvjedočenje dalmatinskog providura L. Foscola o zaslugama don Stjepana Sorića. Među zaslugama ubraja se i privođenje bukovičkih Morlaka u mletačko podanstvo, koje je ponekad i nasilno vršeno.

Šurićev zbornik, kod porodice P. Šurića u Splitu

Zadar, 7. V. 1648.

Don Stjepan Šorić jamči u proveditorskoj kancelariji, da rob Mehmed Jelovac iz Babodola nije plaćen iz državnih sredstava⁸. (pisano bosanskom čirilicom).

Zadarski arhiv, spisi Foscolo

Otres, 11. V. 1648.

Pismo Petra Smiljanića providuru Foscolu, u kom mu javlja da se povratio iz pohoda na Unac, da se kod Šuplje crkve⁹ sukobio sa udbinskim i ličkim Turcima, da dogoni roblja i veliki plijen i da dovodi Mlečićima trideset morlačkih kuća sa spahijom Busovićem.

Mletački državni arhiv

Zadar, 15. V. 1648.

Dalmatinski providur Leonardo Foscolo postavlja Petra Smiljanića za poglavicu Morlaka uskočenih iz Bukovice, uz ovlaštenje da presuđuje njihove sitnije sporove u prvom stepenu.

Zadarski arhiv, spisi Foscolo

Šibenik, 2. VI. 1648.

Saslušanje harambaše **Vuka Mandušića** o njegovoj provali na Ključ i povlačenju u borbi sa turskim potjerama. Da bi se lakše mogli braniti, Morlaci su moralni da pokolju roblje.

Mletački državni arhiv

Venecija, 20. VI. 1648.

Mletački senat javlja providuru Foscolu da mu je poslao kolajnu određenu za dar popu Soriću.

Mletački državni arhiv

Zadar, 21. VI. 1648.

Saslušanje don Stjepana Šorića o pohodu Morlaka na Udbinu i o uskakanju sedamdeset morlačkih porodica iz Žegara u mletački kraj.

Mletački državni arhiv

Zadar, 11. VII. 1648.

Providur Foscolo javlja senatu o provali jednog turskog konjičkog odreda iz Like u

⁸ Država je kupovala od Morlaka Turke i Morlake turske podanike, plaćajući 20 reala za roba sposobna za veslo.

⁹ Šuplja crkva, na putu Kistanje-Knin, više vodopada Manojlovca. Na austrijskoj vojnoj karti mesto je označeno kao "Archi romani" (danas poznati kao Burnum).

Bukovicu i Kotare i o smaknuću udbinskog dizdara¹⁰, zarobljena u toj prilici. Upozorava na nezadovoljstvo koje bi moglo izazvati kod podjednako zaslужnih morlačkih glavara Šorićevo odlikovanje kolajnom.

Mletački državni arhiv

Zadar, 11. VII. 1648.

U drugoj depeši pisanoj istog dana, Foscolo se opet navraća na pitanje kolajne i predlaže da se jednakom kolajnom obdarci i Vuk Mandušić, što bi mnogo zadovoljilo Morlake, koji ga poštuju mimo sve ostale glavare.

Mletački državni arhiv

Zadar, 14. VII. 1648.

Dalmatinski providur L. Foscolo, na osnovu senatskog ovlašćenja da nagradi poglavice Morlaka koji su se istakli u toku rata, određuje harambaši **Iliji Smiljaniću** mjesecnu platu od 4 dukata.

Zadarski arhiv, spisi Foscolo

Zadar, 14. VII. 1648.

Dalmatinski providur Leonardo Foscolo izvještava senat o velikom pohodu Morlaka na Liku i o njihovom porazu pod kaštelom Ribnik.

Mletački državni arhiv

Zadar, 17. VII. 1648.

Saslušanje harambaše Ilike Smiljanića u istrazi naređenoj od providura Foscola da bi se tačno ustanovili gubici u morlačkom porazu kod Ribnika.

Mletački državni arhiv

Zadar, 17. VII. 1648.

Morlački glavari zapisnički izjavljuju koliko je ljudi svaki pojedini izgubio pod Ribnikom.

Mletački državni arhiv

Zadar, 22. VII. 1648.

Dalmatinski providur Foscolo javlja senatu da se potvrđuje vijest da je smaknut pop Šorić i svi glavari zarobljeni pod Ribnikom. Predlaže da se kolajnom određenom za Šorića odlikuje Vuk Mandušić.

Mletački državni arhiv

Zadar, 31. VII. 1648.

Dalmatinski providur Foscolo izvještava senat da su uslijed Šorićeve i Smiljanićeve smrti Morlaci ostali bez poglavara. Da bi tome doskočio, on je sazvao sve harambaše; pozvao ih je da imenuju poglavice, koje će on potvrditi. Bukovčani su na to izabrali Iliju, sina Petra Smiljanića, a Goričani Šorićeva brata, uz molbu da se ovome daruje i kolajna koja je bila određena za poginuloga. On ga je pozvao da se ugleda na brata, a senat će znati da ga

nagradi prema zaslugama.

Mletački državni arhiv

Zadar, 1.VIII. 1648.

Saslušanje Ilike Smiljanića o boju na Zečevu i o pogibiji Vuka Mandušića.

Mletački državni arhiv

Zadar, 2. VIII. 1648.

Saslušanje harambaše Martina Milkovića o boju na Zečevu i o pogibiji Vuka Mandušića.

Mletački državni arhiv

Zadar, 3. VIII. 1648.

Dalmatinski providur L. Foscolo imenuje za kapetana Mandušićeve čete od 50 pješaka njegova sestrića **Tadiju Vrančića**, pošto Vuk Mandušić nije ostavio bližih srodnika.

Zadarski arhiv, spisi Foscolo

Zadar, 5. VIII. 1648.

Dalmatinski providur Foscolo javlja senatu da se iz Šibenika potvrđuje vijest o Mandušićevoj smrti te daje svoju ocjenu o njegovoj ličnosti. Izvještava da su šibenski Morlaci izabrali za glavara Mandušićeva sestrića, kojemu je on, da bi ih zadovoljio, dao i pokojnikovu četu plaćenih vojnika.

Mletački državni arhiv

Zadar, 8. X. 1648.

Terminacijom¹¹ jednakom prethodno navedenima generalni providur Foscolo određuje mjesecnu platu od 4 dukata:

Popu Vukadinu Lukinu iz Kričaka
Knezu Dragojlu iz Miljevaca.

Zadarski arhiv, spisi Foscolo

Šibenik, 3.XI. 1648.

Kako se Cvijeta, žena kneza Jerka iz Stankovaca sa četvero djece i četiri srodnika nalazi u ropstvu u turskoj zemlji, a kako knez Jerko drži u svojoj vlasti Zahiru, ženu, i Sahiba, sina, Mahmuta subaše Jelovca iz Babodola, harambaše Marko Omeljić, Stevan Vukdrašinović iz Čitluka, Đurađ Jelovac rečeni Busurović, Vid Čaletić i Iliju Jelovac rečeni Busurović, sva trojica iz Babodola, preuzimaju jamstvo za Zahiru prema pravilima municipalnog zakona. Zahira će otići u tursku zemlju u potragu za Cvijetom i djecom joj, nastojati da ih pronađe i izbavi, a dotle joj ostaje u zalagu sin Sahib. Jamci se obavezuju namiriti knezu Jerku cijenu robinje ako se ova ne bi vratila, odnosno višak otkupa, ako bi onaj Jerkove porodice bio pretežniji.

Šibenski bilježnički arhiv kod Okružnog suda u Šibeniku,
spisi bilježnika Bernarda Scozzi

Zadar, 4. VIII. 1649.

Dalmatinski providur Leonardo Foscolo, na osnovu senatskog ovlaštenja da nagradi poglavice Morlaka koji su se istakli u toku rata, određuje harambaši **Janku Mitroviću** iz Žegara 4 dukata na mjesec.

Zadarski arhiv, spisi Foscolo

Zadar, 1. II. 1650.

Terminacijom jednakom prethodnoj generalni providur Leonardo Foscolo određuje mjesecnu platu od 4 dukata **harambaši Stojanu Jankoviću**, sinu harambaše Janka Mitrovića.

Zadarski arhiv, spisi Foscolo

Zadar, 1.III. 1650.

Terminacijom jednakom prethodnoj generalni providur Foscolo određuje mjesecnu platu od 4 dukata **harambaši Filipu Smiljaniću**.

Zadarski arhiv, spisi Foscolo

Zadar, 1. II. 1651.

Generalni providur L. Foscolo doznačuje **Janku Mitroviću harambaši i poglavici Morlaka**, kao nagradu za zasluge, jednu mjeru hljeba na mjesec za trajanja rata.

Originalna terminacija u arhivi Porodice Desnica

Split, 31. VII. 1651.

Proglas generalnog providura Girolama Foscarinija kojim zabranjuje megdane s Turcima.

Zadarski arhiv, spisi Foscarini

Zadar, 10. XII. 1652.

Dalmatinski providur Girolamo Foscarini naređuje da se **harambaša Janko Mitrović pokojnog Dmitra** uvrsti kao vojnik u jednu konjičku četu.

Arhiv zadarske prefekture, Spisi Foscarini

Zadar, 10. V. 1652.

Salvum conductum¹² providura G. Foscarinija Turčinu Ahmet-agi i desetorici drugova, za jedan sastanak s harambašom Jankom Mitrovićem.

Arhiv zadarske prefekture, Spisi Foscarini

Zadar, 21. IV. 1652.

Generalni providur Girolamo Foscarini doznačuje Tadiji Vrančiću, nećaku Vuka Mandušića, kao nagradu za njegove i ujakove zasluge, platu od 4 dukata i jednu mjeru beškota na mjesec.

Zadarski arhiv, Spisi Foscarini

Zadar, 13. VI. 1652.

Dalmatinski providur G. Foscarini dariva harambaši Janku Mitroviću mostarskog

Turčina Aliju Kalajdžiju, kojeg je Mitrović zarobio u bici na Zadvarju i predao na galije.
Zadarski arhiv, Spisi Foscarini

Zadar, 14. VI. 1652.
Posvjedočenje dalmatinskog providura G. Foscarinija o zaslugama **Janka Mitrovića, glavnog poglavice Morlaka.**

Arhiv porodice Desnica

Zadar, 20. IX. 1652.
Dozvola providura G. Foscarinija Tali Buriću, Turčinu iz Vakupa, robu Đurđa Punoša, da
ode u tursku zemlju radi sakupljanja otkupa.

Zadarski arhiv, Spisi Foscarini

Zadar, 24. IX. 1652.
Kod izviđanja povodom otkupa tri turska roba, ugovorena u 160 volova, Božo Županović
svjedoči da je od Janka Mitrovića kupio Turčina Rustem-bega, zarobljena u bici na
Grahovu.

Zadarski arhiv, Spisi Foscarini

Zadar, 10.XI.1652.
Dalmatinski providur Girolamo Foscarini dodjeljuje po jednu mjeru beškota na mjesec
Stojanu Mitroviću i Vukadinu Mitroviću.

Zadarski arhiv, Spisi Foscarini

Zadar, 5.X.1652.
Na molbu harambaše Ilike Smiljanića generalni providur Foscarini dozvoljava da se jedan
Smiljanićev rob primi u zamjenu za državnog roba Konstantina Stojanovića koji se nudi
da će osloboditi ropstva Ilijina rođaka Bartula Banenovića.

Zadarski arhiv, Spisi Foscarini

Zadar, 9.X.1652.
Generalni providur G. Foscarini, na molbu šibenskih morlačkih glavara, oslobođa od
galije roba Ibrahima Bibilicu, Turčina iz Čapca, koji im je kao konfident ukazao znatnih
usluga.

Zadarski arhiv, Spisi Foscarini

Zadar, 3.I.1653.
Dalmatinski providur G. Foscarini dariva šibenskim Morlacima, koji su zarobili alaj-bega
Filipovića, tri turska roba da za njih zamijene sve svoje zarobljene srodnike.

Zadarski arhiv, Spisi Foscarini

Zadar, 3.I.1653.
Providur G. Foscarini nagrađuje šibenske Morlake koji su zarobili alaj-bega Filipovića.

Zadarski arhiv, Spisi Foscarini

Zadar, 16.I.1653.
Punomoć kojom morlački glavari ovlašćuju Iliju Smiljanića da izide pred dužda s molbom
da uskočenim Morlacima da utočište u Kotarima, ako dođe do mira s Portom o čemu se
tada pregovaralo.

Zadarski bilježnički arhiv, Spisi Simon Braicich

Zadar, 6.IV.1653.
Dalmatinski providur L. Dolfin, po zapovijedi mletačkog senata, dariva Iliju Smiljaniću
jednu kuću u Zadru, uz obavezu države da mu namakne drugu kuću, ako prvo bitni
vlasnik ovu otkupi.

Zbornik iz 1786.g. u posjedu Društva Bihać u Splitu

Zadar, 3.V.1653.
Dalmatinski providur L. Dolfin postavlja Filipa Smiljanića za kapetana oklopničke čete
prognanog Frane Jeremije, određujući da se ta četa preoruža u odred lake konjice.

Zbornik iz 1786, Društvo Bihać

Zadar, 1.VIII.1653.
Dalmatinski providur Lorenzo Dolfin, obzirom na zasluge harambaše Janka Mitrovića,
povisuje njegovom nejakom sinu Stojanu plaću na 6 dukata mjesečno.

Zadarski arhiv, Spisi Dolfin

Zadar, 1.VIII.1653.
Dalmatinski providur L. Dolfin dodjeljuje plaću i mjeru beškota harambaše Vukadina
Mitrovića, pognulog pod Novigradom, njegovu sinu Jakovu.

Zadarski arhiv, Spisi Dolfin

Zadar, 20.IX.1653.
Posvjedočenje generalnog providura Dalmacije L. Dolfina o junačkim djelima koja je
izvršio Ilija Smiljanić.

Zadarska biblioteka "Paravia"

Zadar, 22.IX.1653.
Zadarski providur L. Dolfin određuje mjesечnu platu od 4 dukata **Vuku Močivuni**, koji
se istakao kod suzbijanja jednog turskog pljačkaškog odreda u blizini samog grada.

Zadarski arhiv, Spisi Dolfin

Zadar, 10.I.1654.
Dalmatinski providur L. Dolfin povisuje plaću Janku Mitroviću na 20 dukata
mjesečno zbog zasluga stečenih time što je odbio od Posedarja Turke i potukao ih,
kad su preko gaza već bili prodrli u selo.

Zadarski arhiv, Spisi Dolfin

Zadar, 12.I.1654.
Generalni providur L. Dolfin dodjeljuje **Ivanku Vukobratoviću, barjaktaru Ilike**

Smiljanića, plaću od 4 dukata kao nagradu za hrabrost pokazanu u svim bojevima za vrijeme njegova generalata.

Zadarski arhiv, Spisi Dolfin

Zadar, 1.VII.1654.

Dalmatinski providur L. Dolfin naređuje da se **harambaša Ilija Milković** uvrsti u jednu konjičku četu, stoga što mu je uspjelo lagumima (eksplozivom) srušiti kaštel Zvonigrad, koji su Turci namjeravali obnoviti.

Zadarski arhiv, Spisi Dolfin

Šibenik, 27.VI.1654.

Harambaša Girolamo Grimani¹³, pokršteni Turčin iz Obrovca, potvrđuje Anti Jurinovu primitak miraza svoje žene a Jurinove svastike Ivanice.

Šibenski bilježnički arhiv kod Okružnog suda, Spisi Verancio

Šibenik, 2 VII.1654.

Krštenica Jovana sina **Cvijana Šarića**.

Matica rođenih u arhivu Šibenske pravoslavne parohijske crkve

Grusi, 5.VIII.1654.

Krajiški statut donesen na zajedničkom zboru uskočenih Morlaka i starosjedilaca, održanom u Grusima uz učestvo serdara i svih harambaša i sudaca.

Zadarski arhiv, Spisi Zen

Zadar, 8.IX.1654.

Kapetan **Filip Smiljanić**, očevidac **pogibije svog brata Ilike**, zapisnički preslušan opisuje bratovu pogibiju.

Prilog Dolfinovoj depeši od 9.IX.1654.

Zadar, 9.IX.1654.

Dalmatinski providur L. Dolfin izvještava senat o upadu Janka Mitrovića i Ilike Smiljanića u Liku i o **Smiljanićevoj pogibiji**.

Mletački državni arhiv

Zadar, 16.IX.1654.

Dalmatinski providur L. Dolfin javlja senatu da su mu se prikazali svi morlački glavari, tražeći da im postavi za poglavicu Filipa Smiljanića, brata Ilijina i da je on toj molbi udovoljio. Ilijina udovica, pokrštena Turkinja, prikazala je molbu da joj se dodijeli pripomoć jer je, uslijed Ilijine smrti ostala bez sredstava za život. Harambašama, koji se za tu stvar zalažu, odgovorio je da će sprovesti molbu senatu i preporučiti je.

Mletački državni arhiv

13 Za mletačkog vremena vladao je običaj da se Turcima koji bi se krštavali i nahočadi nadjevaju imena onovremenih providura ili viših mletačkih činovnika. Otuda potiču sva ona mletačka patricijska imena (Mocenigo, Gradenigo, Grimani, Morosini, Benzon, Molin itd.) koja se često sretaju po Primorju - primjedba B. Desnice

Zadar, 1.XI.1654.

Dalmatinski providur L. Dolfin određuje Kati udovici Ilike Smiljanića, pokrštenoj Turkinja od bogatog roda, mjesečnu plaću od 12 dukata.

Zadarski arhiv, Spisi Dolfin

Zadar, 19.V.1655.

Na tužbu stanovnika Vira (starosjedilaca) da ih ninski Morlaci zlostavljuju i da im otimaju stoku zato što neće da se s njima dižu u četu na turske krajeve, koje oni ne poznaju, generalni providur Zen zabranjuje Morlacima da prisiljavaju Virjane na četovanje.

Zadarski arhiv, Spisi Zen

Zadar, 26.X.1655.

Generalni providur Antonio Zen postavlja harambašu **Jovana Markovića** koji je kod zadnje turske provale junački obranio kulu u Dračevcu za čuvara i branioca te kule i određuje mu kao nagradu jednu mjeru beškota na mjesec.

Zadarski arhiv, Spisi Zen

Zadar, 29.X.1655.

Generalni providur A. Zen, po odobrenju senata, udjeljuje stanovnicima Ražanca koji uživaju državnu plaću, još 100 libara beškota kao nagradu za to što su kod zadnjeg turskog pohoda junački izdržali neprijateljsku navalu.

Zadarski arhiv, Spisi Zen

Zadar, 1.XI.1655.

Harambaša Milivoj Zubičević, drugi muž Kate, udovice Ilike Smiljanića, izjavljuje da je od kapetana Filipa Smiljanića primio u robi, zlatu, srebru i nakitu iznos od 432 dukata i 4 lire, a to kao miraz nevjeste mu Kate. Popis i procjena miraza.

Originalni dokument u posjedu B. Desnice

Zadar, 24.I.1656.

Ubojstvo Filipa Smiljanića izazvalo je u Šibeniku ozbiljne nerede i sukobe među Morlacima i plaćenom vojskom. Zato dalmatinski providur A. Zen šalje u Šibenik pukovnika Davilu da kao zapovjednik mjesta primiri uzbuđenje i uspostavi red.

Zadarski arhiv, Spisi Zen

Zadar, 29.I.1656.

Zabilješka o smrti i pogrebu Filipa Smiljanića i njegova barjaktara Frane Marinića u maticama crkve sv. Stošije u Zadru.

Župni ured sv. Stošije u Zadru

Zadar, 1.II.1656.

Generalni providur A. Zen naređuje glavarima i harambašama Morlaka da svakog mjeseca među Morlacima i ostalima koji obrađuju zemlje napuštene od Turaka izaberu 90 ljudi za straže u Bukovici tako da se taj teret porazdijeli na sve podjednako. Država će tim

stražarima, dok se nalaze daleko od svojih kuća, davati po jednu mjeru beškota na mjesec.

Zadarski arhiv, Spisi Zen

Zadar, 4.III.1656.

Da bi se spriječile provale turske konjice u Dalmaciju, generalni providur A. Zen naređuje kapetanu Janku Mitroviću da zatvori i zaposjedne dva klanca kod Starog Obrovca, a harambaši Iliji Milkoviću da zatvori i čuva prolaze iznad Krke.

Zadarski arhiv, Spisi Zen

Zadar, 25.III.1656.

Dalmatinski providur G. A. Zen postavlja za morlačkog serdara **Janka Mitrovića na mjesto poginulog Filipa Smiljanića**, a to dok morlački zbor ne predloži, a providur ne potvrdi koje drugo lice. Nego kako Mitrović ima zadatak da brani posedarski kraj, to će providurova naređenja primati u Zadru i njemu ih dostavljati njegov zamjenik, harambaša Ilija Milković.

Zadarski arhiv, Spisi G. A. Zen

Venecija, 27.VI.1656.

Dukal dužda Bertucci Valier, kojim postavlja kneza Franu Posedarskog za pukovnika ninskih teritorijalaca, podređujući ga pukovniku nacije ili drugom nadređenom naslovu.

Arhiv kneza A. Benja-Posedarskog

Zadar, 10.VIII.1656.

Dalmatinski providur Antonio Bernardo javlja senatu da su se Morlaci silno uznemirili zbog vijesti da guvernadur posedarski radi na tome da postane njihov poglavica i pukovnik. Oni preko serdara Janka Mitrovića izjavljuju da neće trpjeti nad sobom starještine koji nije mletački vlastelin, pa su mu po tom predmetu prikazali predstavku koju prilažu.

Mletački državni arhiv

Trogir, 28.VI.1658.

Dalmatinski providur A. Bernardo piše iz Trogira zadarskom kontu A. Zenu da se knez **Petar Zrinski** vratio s bečkog dvora, pa ga treba, po naredbi senata, nagovoriti da s carskim snagama navali na Liku. Providur će u tom slučaju udariti s Morlacima kad i kuda odredi knez. U tu svrhu providur mu piše priloženo pismo, a odlučio je da mu kao svog izaslanika uputi pukovnika Civalellia. Zen će Civalelliju dati instrukcije koje providur propisuje, ali će prije toga ispiti pristaju li morlački glavari Janko Mitrović (*il capitano Gianco*) i Milković na tu kombiniranu akciju, pa će se prema njihovoj sklonosti Civalelli ravnati kod pregovaranja.

Mletački državni arhiv

Vinjerac, 8.VII.1658

Guvernadur Frano Posedarski izvještava zadarskog kapetana Antonia Zena o navalni bosanskog paše Ahmeta na Novigrad, Posedarje, Vinjerac i Ražanac.

Mletački državni arhiv

Zadar, 9.VII.1658.

Zadarski kapetan A. Zeno izvještava generalnog providura A. Bernarda o pohodu bosanskog paše Ahmet-paše na Kotare. U Zadar i pod Zadar sklonjen je ogroman broj kotarske stoke za koju tu nema hrane, pa je on namjerava prevesti na otoke, mada su protiv toga ustali Zadrani koji imaju imanja na otocima. Janko Mitrović uputio se prema turskom taboru da iz zasjeda napada Turke. On mu je naredio da, kad to izvrši, dođe u Zadar gdje će se spojiti s ostalim Morlacima, okupljenim u Ravnicama pod Zadrom.

Mletački državni arhiv

Zadar, 10.VII.1658.

Zadarski kapetan Zeno javlja providuru Bernardu da su se tog jutra Turci pojavili na uzvišicama Dračevca, a otuda spustili u dolinu prema zadarskim mlinima, gdje su im se Morlaci oprli te ih, poslije trosatne bitke potpomognuti topovima s grada i s jedne ratne lađe suzbili. Otuda su Turci navalili na Bibinje, koje je samo stanovništvo, poslije snažne obrane, predalo vatri. I Sukošan se obranio od turskog napada uz pomoć jedne galije i oružanih lada. On je naredio Milkoviću da prati neprijatelja i nastoji postići kakav uspjeh.

Mletački državni arhiv

Zadar, 11.VII.1658.

Mustafa Torlaković, spahijski zarobljen od Đurđa Pletikose, zapisnički preslušan, izjavljuje da bosanski paša ima sa sobom 1.000 do 16.000 vojnika i tri topa, i da se sprema, kad svrši s Biogradom, udariti na Vodice i šibenski kraj. Do sada nije zadobio plijena ni u blagu ni u robi, a zarobio je samo četvoricu. Paša će se uskoro povući u Bosnu, ali bi se moglo dogoditi, ako se zaključi mir s Rakocijem, da se vojska, sakupljena u Transilvaniji, okreće protiv ovih strana.

Mletački državni arhiv

Zadar, 12.VII.1658.

Zadarski kapetan Zen javlja providuru Bernardu da su Turci osvojili Turanj i, kako se čuje, i Biograd. Ipak je uspjeh ovog pašinog pohoda neznatan i plaćen teškim gubicima. Da je uspio sakupiti Morlake, moglo se paši presjeći uzmak, ali se Janko Mitrović nije htio ni odazvati pozivu da dođe k njemu u Zadar. Kod Milkovića je naišao na veću poslušnost. Od Šibenskog providura, kojemu se obratio molbom da okupi i da mu pošalje šibenske Morlake, nije uopće dobio odgovora.

Mletački državni arhiv

Zadar, 11.II.1659.

Šibenski plemič Zorzi Papali izvještava dalmatinskog providura A. Bernarda o velikom pohodu zadarskih i šibenskih Morlaka na Cetinsku krajinu i o sukobu, koji su na rijeci Cetini izdržali s Turcima, koje je predvodio bosanski alaj-beg. U tom su sukobu teško ranjeni Janko Mitrović i Ilija Milković. Morlaci su zarobili alaj-bega pa ga posjekli da osvete ranjene glavare.

Mletački državni arhiv

Zadar, 28.II.1659.

Zabilješka o **smrti Janka Mitrovića**.

Sahranjen u crkvi sv. Ilike u Zadru.

Zadar, 1.III.1659.

Zabilješka o **smrti Ilike Milkovića**.

Sahranjen u crkvi samostana sv. Dominika u Zadru.

Matica umrlih sv. Stošije u Zadru

Zadar, 7.III.1659.

Dalmatinski providur Bernardi javlja senatu da su Novigradačani sačekali u jednom velebitskom klancu tursku četu na povratku iz pljačke i potpuno je uništili. Taj mu uspjeh donekle nadoknađuje žalost, koju osjeća zbog smrti Janka Mitrovića. Vlast koju je ovaj vršio bila je preširoka, pa će je on, u interesu službe, porazdijeliti na više lica.

Mletački državni arhiv

Šibenik, 20.VI.1660.

Proglas providura Andrije Cornaro (Andrea Corner) kojim zabranjuje megdane.

Zadarski arhiv, spisi Cornaro

Zadar, 1.III.1661.

Zadarski providur Andrea Corner potvrđuje terminaciju zadarskog kapetana Antonia

Zena od 20.V.1660. kojom je ovaj postavio za poglavicu kotarskih Morlaka **Petra Grguricu i Marka Milkovića**, te im određuje plaću od 10 dukata na mjesec.

Zadarski arhiv, spisi Cornaro

Zadar, 14.II.1662.

Providur Andrea Corner izvještava senat o porazu i pogibiji Morlaka na Otresu.

Mletački državni arhiv

Zadar, 18.II.1662.

Andrija Radonjić, koji je bio zarobljen kod zadnje turske provale pa utekao iz ropstva, zapisnički preslušan kaže da se odred koji je izvršio provalu povukao u Knin i da se sastoji od 3.000 konjanika i 200 pješaka. Vrhovni je zapovjednik bosanski alaj-beg Fetibegović, a u taboru su, među ostalima, alaj-beg Čengić, zapovjednik Knina Firdusović, zapovjednik Bihaća i Atlagić. I Turci su pretrpjeli znatne gubitke. Vidio je da prenose na konjima oko 30 teško ranjenih. Dvadeset naših Morlaka, koji su se sa sukošanskim harambašom Pavlom Repcom predali na vjeru, smaknuti su od Turaka.

Priloženo Cornarovo depeši od 19.II.

Zadar, 19.II.1662.

Generalni dalmatinski providur A. Corner javlja senatu da morlački gubici kod zadnje turske provale iznose po točnom popisu 408 što mrtvih što zarobljenih. Trebalo bi da u Zadru bude uvijek u pripremi bar jedna četa lake konjice, jer bi bila od velike koristi u slučaju sličnih provala, naročito sada kad se Morlaci nose namjerom da se osvete za

Otresku pogibiju, pa bi, nedisciplinirani i neobuzdani, mogli stradati.

Mletački državni arhiv

Zadar, 14.III.1662.

Na molbu **Cvijana Šarića** i iz obzira prema njegovim zaslugama, providur A. Corner naređuje da se plaća i beškot koji je uživao Cvijan prenesu na njegovog sina Jovana (Zuane).

Zadarski arhiv, Spisi Cornaro

Zadar, 12.IV.1662.

Pošto je doznao da **harambaša Vuk Močivuna** kupi četu da s njom provali u turski kraj, providur A. Cornaro naređuje mu da odustane od kupljenja i zabranjuje mu četovanje bez izričite, pismene dozvole.

Zadarski arhiv, Spisi Cornaro

Zadar, 28.II.1662.

Dalmatinski providur Girolamo Contarini javlja senatu da je jedan odred od 4.000 turskih konjanika upao u Kotare i u zemuničkom polju upljačkao 8.000 glava blaga. Istoči da je uzrok nemarnosti i svojeglavosti Morlaka blagostanje u kojem žive od kada su pljačkama turskog kraja bezmjerne umnožili broj blaga. Predlaže senatu da se taj broj reducira, ograničujući količinu blaga koju svaki pojedinac smije držati. Tako bi se, smanjivanjem dobrostanja, u Morlacima probudila ranija borbenost i poslušnost.

Mletački državni arhiv

Zadar, 28.II.1663.

Vinjerački harambaša Ivan Čaćić izjavljuje zapisnički da je u potjeri za jednom pljačkaškom četom ličkih Turaka odsjekao glavu Muratagi Salihagiću, perušičkom dizdaru, i da je izložio na zidinama Vinjerca. Sad Muratagin otac nudi otkup za sinovljevu glavu, ali on nije htio da odgovori dok ne čuje providurovo mišljenje.

Mletački državni arhiv

Zadar, 20.III.1663.

Pošto se, prema dobivenim vijestima, očekuje turska navala na Kotare, providur Contarini naređuje da se svo blago skloni prema Ninu, a ljudi s oružjem okupe na tri zborna mjesta: na Islamu gornji Kotar, u Zemuniku donji, a u Tinju primorska sela.

Zadarski arhiv, Spisi Contarini

Zadar, 8.V.1663.

Providur Girolamo Contarini raspoređuje straže po Bukovici, određujući svakom morlačkoim glavaru klanac ili prevoj koji je dužan čuvati.

Zadarski arhiv, Spisi Contarini

Split, 22.VI.1663.

Dalmatinski providur G. Contarini naređuje da se **harambaša Mihail Miličević rečeni Kovač** unese u spisak plaćenih vojnika Makarske s čitavom plaćom a to za nagradu što

je sudjelovao u boju, u kojem je poginuo glasoviti **Turčin Alija Bojičić**, zapovjednik Zadvarja.

Zadarski arhiv, Spisi Contarini

Split, 26.VI.1663.

Terminacija providura G. Contarinija kojom se naređuje da se **barjaktar Đurad Radnić** uvede u spisak plaćenika u Makarskoj s polovinom vojničke plaće.

Zadarski arhiv, Spisi Contarini

Zadar, 23.VI.1663.

Zabilješka o krštenju Matije sina Milisava **Močivune**.

Matrica krštenih, arhiv sv. Ilike u Zadru

Split, 21.XI.1663.

Providur G. Contarini naređuje da se plaće, koje pripadaju serdarima Marku Milkoviću i Petru Grgurici, izdaju njihovim porodicama.

Zadarski arhiv, spisi Contarini

Split, 7.I.1664.

Na molbu Šarića Cvijana i s obzirom na zasluge, koje je stekao time što je popalio sve sijeno spremljeno za tursku vojsku u okolini Knina, providur G. Contarini oslobađa galije Jakova Vučića, koga je šibenski vanredni providur bio osudio na deset godina vesla.

Zadarski arhiv, Spisi Contarini

Zadar, 21.V.1664.

Dalmatinski providur G. Contarini postavlja za serdare kotarskih Morlaka harambaše **Ivana Čačića i Matiju Mirkovića** na mjesto **Petra Grgurice i Marka Milkovića**, koji su poginuli hrabro se boreći s Turcima.

Zadarski arhiv, Spisi Contarini

Zadar, 1.X.1664.

Pošto dvojica morlačkih serdara ne mogu zbog starosti da vrše revnosno svoju dužnost, providur G. Contarini postavlja **Smoljana Smiljanića** za trećeg serdara, s plaćom od 20 dukata mjesečno, podređujući svu trojicu zapovjedništvu pukovnika Frane Posedarskog.

Zadarski arhiv, Spisi Contarini

Zadar, 9.XII.1664.

Dukal kojim se **Juraj Posedarski postavlja za poglavicu svih Morlaka** s plaćom od 500 dukata godišnje.

Zadarski arhiv, spisi Caterino Cornaro

Šibenik, 15.X.1665.

Zabilješka o krštenju sina harambaše Milivoja Zubičevića i Kate, udovice Ilike Smiljanića.
Matica krštenih, parohija Svetouspenske crkve u Šibeniku

Zadar, 15.X.1665.

Providur Caterino Cornaro udjeljuje selu pod turskom vlašću, Srb u Lici, zaštitu od morlačkih napada u trajanju od tri mjeseca.

Zadarski arhiv, Spisi Caterino Cornaro

Split, 5.IV.1666.

Dalmatinski providur Caterino Cornaro izvještava senat o pohodu Morlaka na Cetinu i o okršaju kod cetinskog Obrovca, u kojem je dopao **ropstva Janković Stojan**. Taj je pohod zamislio i organizirao stari, odvažni i grablji harambaša Šarić Cvijan.

Mletački državni arhiv

Split, 5.IV.1666.

Preslušavanje Ivana Banića iz Novigrada o okršaju na Cetini.

Priloženo Cornarovoj depeši istog datuma

Split, 5.IV.1666.

Mihovil Družetić, turski rob, došavši s Cetine javlja da je kod mosta na Hanu video gomilu ljudskih glava i da su Turci poklonili trideset robova paši, a pet čehaji.

Priloženo Cornarovoj depeši istog datuma

Filipjakov, 1.V.1666.

Glagolska zabilješka o **pogibiji harambaše Vuka Močivune** u okršaju kod Zečeva.

Glagolska bilješka na zadnjem listu Kašićeva Rituala crkve u Filipjakovu, kasnije u Kninskom muzeju

Zadar, 6.V.1666.

Posedarski Morlaci koji su uslijed zarobljenja Stojana Jankovića ostali bez glavara, izabrali su jednoglasno za harambašu **Pavla Vukčevića**, koji će zamjenjivati Jankovića dok se ovaj osloboodi. Providur Caterino Cornaro potvrđuje taj izbor.

Zadarski arhiv, Spisi Caterino Cornaro

Split, 10.V.1666.

Dalmatinski providur Caterino Cornaro izvještava senat o okršaju i pogibiji Morlaka na Zečevu.

Zadarski arhiv, Spisi Caterino Cornaro

Šibenik, 26.VIII.1666.

Generalni providur C. Cornaro propisuje **Frani Bortulačiću** pravila kojih se mora držati kod paljenja vatara kojima se daju znakovi kojima se objavljaju provale Turaka u Kotare.

Zadarski arhiv, Spisi Cornaro

Zadar, 28.V.1667.

Zbog nereda koji je zavladao kod stražarenja na bukovičkim prolazima i koji omogućuje Turcima uspješne provale u Kotare, providur Corner naređuje pukovniku i glavarima

Kotara da sazovu zbor, koji će odlučivati o mjerama za uklanjanje tih nereda.

Zadarski stari arhiv, Spisi Corner

Venecija, 21.IX.1668.

Molba **Šimuna Miljkovića**, upućena duždu, u kojoj iznosi da je rat upropastio njegovu porodicu, jer je od dvanaest ljudi sposobnih za oružje deset pогinulo, a on i brat mu Mihail dopali ropstva, pa moli dužda da mu se daruje kakav turski rob, kojim bi mogao otkupiti sebe i brata.

Zadarski arhiv, Spisi Priuli

Zadar, 28.IX.1668.

Dalmatinski providur Antonio Priuli zabranjuje svim serdarima i harambašama Morlaka i svim kapetanima i glavarima starosjedilaca da idu u četu bez providurovog pristanka i da protiv starog običaja roblje i plijen prodaju na dražbama po dalekim mjestima van svojih jedinica.

Zadarski arhiv, Spisi Priuli

Zadar, 6.X.1668.

Na molbu Cvijana Šarića prikazanu u ime svih pravoslavnih Morlaka, providur Antonio Priuli naređuje upravnicima Šibenika da zabrane don Mihovilu Capuanu da vrijeda njihovog paroha, oca Kirila i da baca smeće u blizini pravoslavne crkve.

Zadarski arhiv, Spisi Priuli

Zadar, 18.XII.1668.

Dalmatinski providur A. Priuli izvještava senat o zasjedi u koju je kod bribirskog potoka upala jedna pljačkaška četa kninskih Turaka. Od Turaka spasila se samo petnaestorica, sve su ostale Morlaci poklali iz osvete za raniji poraz na Otresu. Morlake su predvodili governadur Soppe, Smiljanić i Janković, koje bi senat trebao da nagradi.

Mletački državni arhiv

Zadar, 23.XII.1668.

S obzirom na krajnju bijedu Anice ud. Todora Močivune, pогinulog u jednom sukobu s Turcima, generalni providur Priuli udjeljuje njenom nejakom sinu Dragoslavu jednu mjeru beškota na mjesec.

Zadarski stari arhiv, spisi Priuli

Venecija, 2.I.1669.

Senat izražava dalmatinskom providuru A. Priuliju svoje zadovoljstvo zbog morlačkog uspjeha kod Bribira i nalaže mu da vođama G. Soppeu, Smiljaniću i Jankoviću dade primjerene nagrade. Odobrava i providurovu podjelu prstenja morlačkim glavarima.

Mletački državni arhiv

Venecija, 13.VII.1669.

Dukal dužda Domenica Contarini kojim se serdaru **Smoljanu Smiljaniću** kao nagradu za ratne zasluge dodjeljuje plaća od 30 dukata mjesečno i dariva zlatni lanac vrijedan

stotinu dukata i jednu dolamu.

Zadarski arhiv, Spisi Priuli

Zadar, 10.X.1669.

Generalni providur A. Priuli dodjeljuje Milisavu Močivuni, koji je pred mnogo godina iz turskog sela Jakorševci uskočio k Mlečanima, mјesečnu plaću od 4 dukata i jedne mjere beškota.

Zadarski arhiv, Spisi Priuli

Zadar, 25.XI.1669.

Posvjedočenje dalmatinskog providura A. Priuli **o ratnim zaslugama Stojana Jankovića**.

Izvod originalne terminacije, arhiv porodice Desnica

Zadar, 29.XI.1669.

Na zahtjev kneza Petra Zrinskoga generalni providur A. Priuli oslobođa od galija Pavla Pavlokovića, jednog od osuđenika, koji su po kneževoj zapovjedi izvršavali kaznu kao veslači na mletačkim galijama.

Zadarski stari arhiv, Spisi Priuli

Venecija, 15.I.1670.

Molba Stojana Jankovića upravljena duždu, u kojoj ističući zasluge svoje porodice i svoje za republiku i nabrajajući junačka djela koja je izvršio tokom rata, moli da bude postavljen za kapetana jedne konjičke čete i odlikovan kakvom javnog priznanja, koji bi bio na diku njemu i njegovoj porodici.

Mletački državni arhiv

Zadar, 10.VIII.1670.

Generalni dalmatinski providur A. Barbaro obzirom na zasluge Janka Mitrovića i sina mu Stojana dariva ovom potonjem kuće u Islamu koje su pripadale islamskom Turčinu Jusuf-agu Tuniću te mu dodjeljuje investituru na 400 gonjala zemlje u Islamu.

Originalna investitura u arhivu porodice Desnica

Zadar, 12.VIII.1670.

U namjeri da zaposjedne krajnju graničnu liniju teritorije osvojene u sjevernoj Dalmaciji, providur Antonio Barbaro naređuje da četiri plaćene čete novigradskih, posedarskih i ražanačkih stanovnika moraju držati stražu u Mokrom polju, Roškom slapi, Šupljoj crkvi i Erveniku, a upravu i nadzor nad tom službom povjerava knezu Frani Posedarskom.

Zadarski stari arhiv, Spisi Barbaro

Zadar, 14.IX.1670.

Generalni dalmatinski providur Antonio Barbaro kod raspodjele zemalja osvojenih od Turaka, dodjeljuje **knezu Lodovicu Benji investituru na benkovački kaštel** i na zemlje koje pripadaju kaštelu.

Zadarski stari arhiv, Spisi Barbaro

Split, 15.IX.1670.

Investitura doktora Jerolima Capića i braće na kuću i zemlje Alibega Kasumagića u Vrani.
Zadarski stari arhiv, Spisi Barbaro

Klis, 20.XI.1670.

Investitura Frana Sorini na kulu¹⁴ i zemlje karinskog dizdara.
Zadarski stari arhiv, Spisi Barbaro

Zadar, 1.II.1671.

Generalni dalmatinski providur Antonio Barbaro, koji, dozvolom senata, dodjeljuje zemlje u osvojenim krajevima Dalmacije, daje pukovniku **Vuku Crnici** za njegove zasluge i za one sina mu Marka 400 kanapa puste zemlje (campi 400 padovani incoli) u Tinju, Bubnjanima i Lišanima i obrušenu kulu begova Ferhat-pašića.

Zadarski stari arhiv, Spisi Barbaro

Zadar, 2.II.1671.

Generalni providur A. Barbaro dodjeljuje braći Lorencu i Nadalu Donati 1.000 kanapa zemlje (campi mille di misura padovana) i ruševine zemuničkog kaštela, koji je nekada pripadao mletačkoj patricijskoj porodici Venier.

Zadarski stari arhiv, Spisi Barbaro

Zadar, 9.I.1671.

Providur A. Barbaro šalje po Stojanu Jankoviću zapovijed posedarskim i ražanačkim harambašama da otkriju zločince koji su u posedarskom području opljačkali dva grčka trgovca i jednog teško ranili a drugog ubili, te da pronađu opljačkanu robu.

Zadarski stari arhiv, Spisi Barbaro

Zadar, 14.I.1671.

Providur A. Barbaro naređuje knezu Petru Posedarskom da zajedno sa Stojanom Jankovićem i s 20 konjanika odjaše u Posedarje i Ražanac i zaplijeni svu robu koja je opljačkana grčkim trgovcima, te da uhapsi Marka Dopulja iz Posedarja i Jakova Mitrovića iz Islama.

Zadarski stari arhiv, Spisi Barbaro

Zadar, 20.I.1671.

Providur A. Barbaro naređuje selima Posedarje i Ražanac da uhvate Grgu Miletića i Jakova Mitrovića, ubojice grčkog trgovca, i da namire opljačkanu robu pod prijetnjom da će neposlušnima biti popaljene kuće.

Zadarski stari arhiv, Spisi Barbaro

¹⁴ Ovu je kulu Domenico Mocenigo 1.VII.1684. darovao Jovanu Sinobadu kad je ovaj naselio Karin Morlacima iz Modrina sela. Narod je tu kulu nazivao "Sinobaduš".

Zadar, 22.I.1671.

Providur A. Barbaro postavlja posadu u Ostrovicu i imenuje Stojana Jankovića za zapovjednika te tvrđave.

Zadarski stari arhiv, Spisi Barbaro

Zadar, 22.I.1671.

Dalmatinski providur A. Barbaro postavlja posadu u Nadin a serdara **Smoljana Smiljanica** za zapovjednika kaštela.

Zadarski stari arhiv, Spisi Barbaro

Zadar, 28.II.1672. (po starom kalendaru)

Vinka (Vuka), žena Stojana Jankovića kumuje Bojani, kćeri Radivoja Novakovića.

Arhiv pravoslavne crkve sv. Ilije u Zadru

Venecija, 7.IV.1674.

Mletački senat hvali postupak dalmatinskog providura u svrhu primamljivanja morlačkih porodica koje su se poslije zaključenog mira odmetnule u Turke.

Zadarski arhiv, Spisi Civran

Zadar, 23.IV.1674.

Zabilješka o krštenju jednog sina Stojana Jankovića.

Arhiv crkve sv. Ilije u Zadru

Zadar, 17.I.1675.

Zabilješka o vjenčanju Dmitra Nikolića¹⁵ s Janjom Jankovića¹⁶.

Arhiv crkve sv. Ilije u Zadru

Zadar, 3.XII.1675.

Bajo Pivljanin nudi se da primi i čuva roba Omara Musdtifu Ćehaića koji mu je sporan s Bučićem Kajićem, i nudi kao jamca Stojana Jankovića.

Zadarski arhiv, Spisi Grimani

Zadar, 5.II.1676.

Kršteni list Simeona, sina Baje Pivljanina.

Arhiv crkve sv. Ilije u Zadru

Zadar, 16.VIII.1676.

Zabilješka o vjenčanju Stojana Jankovića s Antoniom Rezzi.¹⁷

Arhiv crkve sv. Ilije u Zadru

¹⁵ **Bajo Nikolić Pivljanin** i braća mu Dmitar i Petar boravili su u Zadru od svršetka Kandijskog rata (1669.) do početka Morejskog rata (1684.)

¹⁶ Sestra Stojana, Zaviše i Ilije Jankovića

¹⁷ Druga žena Stojana Jankovića, Grkinja latinskog obreda. Prva žena u dva dokumenta naziva se Vinka, a u jednom Vuka.

i da se iz straha od senjskih četa povlače u utvrđena mjesta Obrovac, Knin i Skradin. Morlaci iz Kotara i Bukovice poslali su svoje knezove i glavare k njemu u Zadar, tražeći da ih primi pod mletačko pokroviteljstvo. Prve vijesti o bečkom porazu Turci su primili preko mletačke teritorije, a tek pred nekoliko dana stigao je u Skradin jedan bjegunac, koji umanjuje poraz turske vojske.

Mletački državni arhiv

Zadar, 22.X.1683.

Saslušanje fra Grge Sutića o upadu Senjana sa Ilijom Jankovićem u Vranu, o akciji ovoga na podizanju ustanka u turskim Kotarima i o raspoloženju naroda u tom kraju.

Mletački državni arhiv

Zadar, 23.X.1683.

Dalmatinski providur Lorenzo Dona izvještava senat o akciji Senjana i Ilije Mitrovića (Jankovića) u turskim Kotarima i o pokretu turskih Morlaka te o mjerama koje on preduzima da sačuva mir, uguši pokret i ne ozlovolji Turke.

Mletački državni arhiv

Ražanac, 28.X.1683.

Knez Frano Posedarski poslan u Kotare da sprječi prilaženje mletačkih podanika k ustanicima, javlja providuru Donatu da je u kotarskim selima našao samo kuće, jer su se svi ljudi, pa čak i popovi, digli da se pridruže pohodu na Skradin i na dva Obrovca. Nema više načina da se pobunjeni Morlaci umire. Ustanika mletačkih podanika ima 800 a raje sandžakbega Durakbegovića 1.000. mletački podanici podijeljeni su u tri odreda, jedan pod Ilijom Jankovićem, drugi pod harambašom Tintorom treći pod Jovanom Baljkom. Primorce i Durakbegovićevu raju predvode Nikola Šarić, Ilija Cvrljak i Grgo Strižirep. Glasnicima, po kojima ih je pozivao da se povrate kućama i prijetio neposlušnima duždevom nemilosti, ustanci su odgovorili da oni znaju kuda će, ako ih Mlečići ne prime.

Mletački državni arhiv

Novigrad, 6.XI.1683.

Novigradski providur Bartolomeo Gritti javlja generalnom providuru Donatu da su Turci napustili Obrovac i da su se Novigradani i pored njegove zabrane uputili brodicama u Obrovac da opljačkaju što u njemu nađu.

Priloženo Donatovoj depeši od 7.XI.1683.

Zadar, 7.XI.1683.

Dalmatinski providur L. Donato javlja senatu da mletačke galije sprečavaju prolazak Senjana planinskim kanalom pa stoga oni upadaju u turski kraj preko planine. Perušić je zapaljen a sad dolaze na red ostali lički kašteli. To je dalo podstrek ustanicima u Dalmaciji da navale na Obrovac, ali su našli Turke spremne na odbranu te su bili odbijeni gubitkom sedmorice ljudi. Ipak su Turci, potišteni radi uspjeha česarevaca u Ugarskoj, napustili Obrovac, koji su Novigradani na taj glas opljačkali on, preko kavalira Radoša, pokušava da umiri pobunjene Kotarce. Najviše ga zabrinjava misao šta će s rajom, koja je pored njegovih zabrana uskočila u mletačka sela i kako će naknaditi štete Turcima ako

se povrate. Jedina mu je utjeha što se Trogirani, Spiličani i Klišani nisu do sad pridružili ustanicima.

Mletački državni arhiv

Zadar, 8.XI.1683.

Dalmatinski providur L. Dona javlja senatu da mletačka konjica nije u stanju da sprječi pokret Morlaka koji su se složili te sva sela istupaju zajednički. Turci su sasvim napustili pogranični kraj i povukli se u tvrđave. Srednja Dalmacija je mirna. Sve i da mu uspije umirenje buntovnika, povratak plijena predstavljaće nesavladive teškoće, jer je većim dijelom potrošen. Narod je uvratio u glavu da se Turci neće nikad više oporaviti ni naseliti napuštena mjesta. Zadarski je emin izjavio da će Republika morati da sporazumno s Portom istrijebi sve Morlake, koji su kvasac ovih nemira.

Mletački državni arhiv

Zadar, 9.XI.1683.

Fra Grga Šutić izvještava providura Donata o sastanku, koji je imao sa izaslanicima Morlaka iz donjih krajeva. Oni su mu izjavili da svi Hrišćani turski podanici do Makarske, složni i u sporazumu, neće da ratuju proti Hrišćana i žele doći pod okrilje Republike. Kako vide da ih preko granice ne primaju, oni će, ako ih dužd odbije, poslati nekoliko glavara sa pismima k caru. Kad bi bili ujedinjeni svi pograničari, mogli bi sami, bez druge vojske, da istrijebi Turke sve do Sarajeva. U Vrani su mu izišli u susret glavari Morlaka iz Radošinovca i Stankovaca i izjavili da je za njih rat gotova stvar i da neće više dati Turcima u Kotare kad bi znali da će svi izginuti. Pisali su Sandžak-begu da više ne prelazi Bukovicu, jer da neće Turke za gospodare. Rekao mu je da Kotaraca i Bukovčana ima na hiljade sposobnih za oružje, a onih preko Krke pa do Makarske oko pet hiljada.

Priloženo Donatovoj depeši od 12.XI.1683.

7.XII.1683.

Kapetan Ivan Marković, serdar Vučen, Marko Lugović i drugi krajišnici javljaju serdaru Matiji Zaenliću, Martinu Mičiću i harambaši Ivanu Breulju da im je stiglo pismo od Jankovića (Ilige) i dvadeset kotarskih harambaša kojim ih mole da im dođu u pomoć. Papa Inocentije dao je blagoslov za rat protiv Turaka, Kotari su očišćeni od Turaka, Drniš zapaljen a Karlovački je general osvojio Bihać. Sa Kotarcima su urekli sastanak za subotu u Drnišu pa pozivaju i njih da dođu i donesu hrane za petnaest dana i obavijeste Vranjičane, splitske varošane i one iz Kamena.

Priloženo Donatovoj depeši od 27.XII.1683.

Zadar, 19.II.1684.

Generalni providur L. Dona šalje serdara Smoljana Smiljanića i Šimuna Bortulačića u primorska a Stojana Jankovića u gornja sela sa nalogom da sklone narod i stoku na sigurna mjesta u mletačkim granicama i da izaberu zgodne položaje sa kojih će se braniti.

Zadarski stari arhiv, Spisi Donato

senatu taj kraj, izvještava ga o čarki pod zidinama Knina i daje svoju ocjenu o vojničkoj upotrebljivosti Morlaka.

Mletački državni arhiv

II. SVESKA (1684 - 1749)

Grahovo, 26.VIII.1684.

Šimun Bortulačić izvještava providura Moceniga o pohodu Morlaka na Glamoč, sukobu i porazu bosanskog i hercegovačkog paše na Grahovu kao i o namjeri da blokiraju Knin. U bici na Grahovu ranjen je u ruku serdar Smiljanić, od Morlaka nije poginuo niko, dok su Turci ostavili 150 mrtvih, a misli se i da je jedan od paša dopao rana.

Priloženo Mocenigovoj depeši od 29.VIII.1684.

Zadar, 31.VIII.1684.

Terminacija kojom providur Domenico Mocenigo određuje Stojanu Jankoviću 10 dukata na mjesec za trajanja rata kao nagradu za zasluge stečene u bitkama kod Knina, Glamoča i na Grahovu.

Priloženo Mocenigovoj depeši od 9.IX.1684.

Zadar, 9.IX. 1684.

Vanredni providur D. Mocenigo javlja senatu da su se Morlaci poslje sukoba u Glamočom polju i na Grahovu pobjedosno povratili svojim kućama. Jankoviću, Smiljaniću i Bortulačiću koji su predvodili Morlake na ovom pohodu iskazao je blagonaklonost, poštovanje i pohvalu dostoјnju njihovih zasluga, a da bi im dao podstrek da se i unapred zalažu u korist opće stvari, odredio je svakome nagradu od 10 dukata na mjesec za trajanja rata.

Mletački državni arhiv

Bez datuma

Knezovi i harambaše vranskih Morlaka mole providura Moceniga da im postavi za poglavicu ličnost iz njihovih redova, pošto su tu povlasticu uživali i pod Turčinom i pošto je to želja cijelog naroda.

Priloženo Mocenigovoj depeši od 16.IX.1684.

Split, 17.X.1684.

Ivan Kračić, pušten iz ropstva radi sakupljanja otkupa zapisnički preslušan izvještava da u Sinju nema više od 70 sejmena i 200 mještana sposobnih za oružje i da svi žive u strahu zbog vijesti da je Janković krenuo vojsku, bojeći se da udari na njih. Čuo je da se u Livnu okupljaju Turci u namjeri da ponovo osvoje Zadvarje. Vode su tih Turaka Ibrahim-paša i Ormuz-paša.

Mletački državni arhiv

Šibenik, 25.II.1685.

Vanredni providur komisar Marin Michiel, koji je praćen konjicom i Morlacima pod Jankovićem i Smiljanićem obišao kraj napušten od Turaka od Zadra do Knina, opisuje

Split, 9.IV.1685.

Generalni dalmatinski providur Petar Valier izvještava senat o teškom porazu koji je mletačka vojska pretrpjela pod Sinjom, nastojeći da krivicu za tu nedaću prebací na Morlaku.

Mletački državni arhiv

Split, 29.V.1685.

Generalni providur Valier javlja senatu da je od generalnog providura konjice (iz Zadra) obaviješten da je Stojan Janković priveo u mletačko podanstvo 70 kuća iz Like i da su čete koje su se digle na Kninsku krajinu zarobile Mustafu Popržen-agu, koji je određen za državnog roba.

Zadarski stari arhiv, Valierove depeše

Zadar, 7.VI.1685.

Providur konjice Polo Michiel javlja senatu da je novouskočene ličke porodice naselio u Kožulovopolje i da je ponovo uputio u Liku Jankovića sa 2000 ljudi da izvuče ispod turskog jarma druge Morlake. Ako mu to uspije naselit će ove potonje u kraj oko Kožulovapolja i Ostrovice.

Mletački državni arhiv

Split, 13.VI.1685.

Generalni providur Valier javlja senatu da je bosanski paša sa hercegovačkim pašom i sa ranijim bosanskim pašom Osman-pašom, prešao Prolog i spustio se na Cetinu. Sumnja se da su došli s nadom da opet pridobiju za sebe Nakićeve i Peračine Morlake, ali se on boji da će udariti na Zadvarje ili na Norinsku kulu.

Zadarski stari arhiv, Valierove depeše

Omiš, 17.VI.1685.

Providur Valier javlja senatu da je paša s vojskom iz Cetine pao pod Zadvarje i stegao opsadom tvrđavu. On sakuplja pomoćnu vojsku, ali bez zadarskih i šibenskih Morlaka ne može da suprotstavi paši srazmernu silu.

Zadarski stari arhiv, Valierove depeše

Split, 13.VIII.1685.

Providur Valier objašnjava senatu da u Dalmaciji ne postoji teritorijalna milicija u obliku kuluka, već da svaki čovjek sposoban za oružje služi s oružjem pod svojim harambašom.

Mletački državni arhiv

Zadar, 23.VIII.1685.

Zabilješka o smrti Janka, sina Stojana Jankovića, sahranjenog u crkvi sv. Ilje u Zadru.

Arhiv crkve sv. Stošije u Zadru

Skradin, 10.IX.1685.

Generalni providur Petar Valier izvještava senat da se Janković s Morlacima vratio s velikog pohoda, koji je po njegovoj zapovjedi izvršen u svrhu da se paše odvrate od namjeravanih pothvata protiv Zadvarja i Neretve.

Mletački državni arhiv

Zadar, 2.II.1686.

Zabilješka o smrti Marije, kćeri Stojana Jankovića, sahranjene u crkvi sv. Ilike.

Arhiv crkve sv. Stošije u Zadru

Zadar, 12.II.1686.

Komesar Michiel javlja senatu kakve je mjere preduzeo da bi zaštitio Kotare od navale bosanskog paše, koju mu nagovještava providur Valier iz Šibenika. Od serdara kojima je naredio da sakupe krajinu odazvao se samo Janković, jer je Smiljanic bolestan, a Posedarac se izgovara bolešcu.

Mletački državni arhiv

Zadar, 15.II.1686.

Komesar Marino Michiel javlja senatu da ne prestaju glasovi da je paša na putu za Livno, premda se po obavijestima koje je Michiel dobio nije ni makao iz Banjaluke. Pored svega toga on nastoji da Kotari bude zaštićeni. Janković je vani sa glavarima i harambašama čitave krajine.

Mletački državni arhiv

Zadar, 6.III.1686.

Kapetan Nikola Corponese, zapisnički preslušan, izjavljuje da se našao sa svojom lađom pred paštrovskim kaštelima kad su Turci napali na paštrovsku kulu. Paštrovići iz kule zvali su ga po imenu i rekli mu da se ne boje i da su jaki. Kad su Turci čuli njegovo ime, pozvali su ga na vjeru i na arbanaškom jeziku zapitali gdje se nalazi Janković i koliko vojske ima. Odgovorio im je da je Janković blizu, da će one noći udariti sa 30.000 ljudi i da se providurova flota očekuje svakog časa. Turci su se na te vijesti pokupili i napustili opsadu kule.

Priloženo Valierovo depeši od 5.III.1686.

Zadar, 15.III.1686.

Providur Petar Valier određuje Jovanu Sinobadu doživotnu platu od 2 dukata mjesечно za zasluge stečene naseljavanjem novih podanika u Poličnik i Nadin i zarobljenjem uglednog Turčina Mehrema Komanije.

Zadarski stari arhiv, Spisi Valier

Zadar, 18.VI.1686.

Providur konjice Zeno daje senatu lične podatke o udbinskom dizdaru Ibrahim-agiju i o udbinskom spahiji Muhamed-begu sinovcu uglednog Ibrahima Pašića iz Ripča, koje je zarobila četa Zaviše Jankovića, a koje on drži u svojoj vlasti čekajući da senat donese o

njima odluku.

Mletački državni arhiv

Ispod šatora u Bribiru 26.VI.1686.

Providur konjice izvještava senat, da su Morlaci pod Jankovićem i ostalim glavarima u kninskem kraju uništili žita, zapalili 25 mlinova i srušili jednu jaku kulu na Krci koja je zaštićivala mlinove. Kninski su Turci zatražili pomoć od paše.

Mletački državni arhiv

Split, 19.VII.1686.

Providur Gerolamo Cornaro obavještava senat o uspjehu pohoda na Livno izvršena po njegovoj zapovjedi od 5.000 morlačkih pješaka i 1.500 konjanika pod vodstvom četvorice kotarskih serdara. Traži da ga senat opskrbi medaljama i prstenjem kako bi mogao da nagradi najhrabrije kad se povrate.

Mletački državni arhiv

Venecija, 27.VII.1686.

Senat izražava providuru Cornaru svoje zadovoljstvo radi uspjeha Morlaka koji su pod Glamocem pobili 200 turskih konjanika, radi pobjedonosnog pohoda na Livno i radi uspješne odbrane kule Lapčanj na koju je bio navalio hercegovački paša. Odobrava da se Morlacima prepusti pljen dobiven pod Livnom, upućuje ga da četvorici serdara izrazi zahvalnost vlade i javlja da su odobrene zatražene medalje i prstenje.

Mletački državni arhiv

Zadar, 23.VIII.1686.

Zabilješka o smrti Liberala, sina Stojana Jankovića, sahranjenog u crkvi sv. Ilike u Zadru.

S galije u zadarskim vodama, 10.IX.1686.

Providur Cornaro javlja senatu da se povratio u Zadar upravo kad su se Morlaci s Jankovićima i Smiljanicima vraćali sa drugog pohoda na Livno, kud ih je uputio da sprječe Turcima opravljanje zgrada popaljenih kod prvog pohoda i učvršćenje livanjskog kaštela.

Mletački državni arhiv

Zadar, 14.IX.1686.

Ugovor kojim Kata Grizogono žena Antonija Pierantoni ustupa Stojanu Jankoviću pravo otkupa kuće u ulici sv. Šimuna u Zadru, prodane, uz pridržaj tog prava, Michiel Angelu Gioachini i isprava kojom Janković ostvaruje ustupljeno mu pravo otkupa prema prvobitnom kupcu Gioachiniju.

Zadarski stari arhiv, Spisi bilježnika Andrea Tori

Šibenik, 12.XI.1686.

Generalni providur Girolamo Cornaro piše Stojanu Jankoviću u Bribir da će Turci sutra udariti na Kotare. Tješi ga što čuje da je Janković došao u Bribir i nada se da će s njim

poći i ostali serdari te da će zaposjesti klance i sačuvati od štete povjereni im narod.

Mletački državni arhiv

Kotor, 6.XII.1686.

Vanredni kotorski providur Antonio Zeno izvještava senat da mu je pećki patrijarh saopšio namjeru da se nastani na Cetinju, da nagovara narod na ustanak i da se spremi poslati u Dalmaciju stotinu dobro opremljenih konjanika da se pridruže Jankoviću, a to sve radi nesnosnog turskog zuluma.

Mletački državni arhiv

Zadar, 3.I.1687.

Generalni providur Cornaro piše senatu kako se nada da je već stiglo u Mletke ono 300 ljudi Jankovićeve regimete koje je tamo poslao i da se pospješuje sakupljanje ostalih. Dizanje vojske po Dalmaciji slabí otpornu snagu podanika i povećava drskost Turaka. To otežava o popunjavanje četa koje služe na galijotama, jer Morlaci sumnjaju da će biti poslani u Levant od čega silno zaziru.

Mletački državni arhiv

Zadar, 29.I.1687.

Zabilješka o smrti Antonije, žene Stojana Jankovića, sahranjene u crkvi sv. Ilike u Zadru.
Arhiv crkve sv. Stošije u Zadru

Zadar, 25.II.1687.

Providur konjice Antonio Zeno javlja senatu da mu je uspjelo izgладiti razdor koji je vladao među morlačkim glavarima radi surevnjivosti ovih na Jankovića. On Jankoviću iskazuje najveću blagonaklonost radi njegovih zasluga i radi njegove revne službe.

Mletački državni arhiv

Split, 28.IV.1687.

Izvještaj providura konjice Antonija Zena senatu o oslobođenju Sinja od opsade bosanskog paše Mehmeda Atlagića.

Mletački državni arhiv

Zadar, 10.VIII.1687.

Providur konjice Antonije Zeno javlja senatu da je čestim odašiljanjem četa potpuno opustio Liku i Krbavu. Stojan Janković, koji je upravljao zadnjim pohodom posijao je strah i trepet u sav onaj kraj i sve stanovništvo povukao u utvrđena mjesta. Janković je uvjeren da će uskoro Turci napustiti Liku.

Mletački državni arhiv

Sa galije u bračkim vodama, 19.VIII.1687.

Generalni dalmatinski providur Girolamo Cornaro javlja senatu da je prije svog polaska na opsadu Hercegovog poslao u Sinj providura konjice sa kotarskim Morlacima i povjerio mu obranu granice, preporučujući mu da pod upravom Jankovića dade izvršiti pohod na Livno, Glamoč i Duvno da bi time vezao neprijatelja na tu stranu. Kako on

vodi sa sobom plaćenu konjicu dozvolio je da se Zenu pridruži ona konjička četa koju je sakupio Stojan Janković i da među Morlacima izabere još jednu četu od pedeset konjanika i jednu od pedeset pješaka, koje će, za trajanja operacija, uživati običnu platu.

Mletački državni arhiv

Sinj, 26.VIII.1687.

Providur konjice Antonio Zeno izvještava senat o svojoj navalni na Duvno i o pogibiji Stojana Jankovića koju opisuje u tančine:

„Oko osamnaestog časa počeše Turci da naviru u velikom broju i da se pokazuju na uzvisici, i ja sam opetovanim odašiljanjem oficira ponovio Morlacima poziv da se primaknu, ali ništa nije moglo da ih na to riješi!

Kavalir Janko (Gianco, kako ga nazivaju svi mletački dokumenti) pošto je posjekao tri glave, ne mogavši da podnese toliki kukavičluk svojih (Morlaka) ni da obuzda svoje veliko srce, zagna se očajnički, i sa samih osam ili deset drugova zametnu boj s Turcima, koji međutim ne htjedoše da se odmaknu od dometa njihovih mušketa (pušaka). Premda sam mu više puta javio da se ne zapliće u borbu i pridruži meni, kako bijaše zanesen sopstvenim junaštvom, nije mi uspjelo rastaviti ga (od neprijatelja), pa videći da je izmakao naprijed, isturih jedan eskadron konjice pod zapovjedništvom kneza kapetana Radoša.

Broj Turaka neprestano je rastao, pa se makoše i neki oficiri, ljudi moje lične straže, i drugi, koji su se nalazili uza me kao dobrovoljci, te ne vidjevši da se miču Morlaci, iako su izdaleka posmatrali (što se događa), odlučih da potečem u pomoć našima i ja sa čitavim odredom konjice.

Nastade sa jedne i druge strane jak okršaj, koji potraja nekoliko sati i u kojem pogibe mnogo uglednih Turaka, među kojima glasoviti Singlić (valjda Čengić) i, kaže se, još i Filipović.

Ogorčava mi veselje uspjeha nesreća koja je zadesila kavalira Janka. Pogoden puščanim metkom i udarcem sablje preko leđa, predao je, poslije nekoliko sati, dušu Spasitelju.

Mletački državni arhiv

Sa galije u luci Polače (Mljet), 1.IX.1687.

Dalmatinski providur G. Cornaro piše senatu da je potakao providura konjice Zena da na mjesto piginulog Jankovića, čiji gubitak mnogo žali, postavi drugog poglavica i da je pristao na Milkovića, koji je hrabar i čoven.

Mletački državni arhiv

Kaštela, 3.IX.1687.

Providur konjice Zeno javlja senatu da je sazvao u Kaštela poglavice Morlaka iz cijele pokrajine da se dogovore s njima o diverziji koju bi trebalo izvršiti da bi se olakšalo osvajanje Hercegovog. Nada se da će mu uspjeti da ih zagrije za akciju, jer se mnogi takmiče na upražnjeno Jankovićevo mjesto pa žele da se istaknu.

Mletački državni arhiv

Venecija, 11.IX.1687.

Senat izražava providuru Zenu svoje zadovoljstvo radi njegova držanja kod pohoda na Duvno i svoju žalost radi smrti Jankovića, čijoj će djeci biti priznate očeve zasluge.

Mletački državni arhiv

Split, 29.IX.1687.

Providur Zeno izvještava senat o pohodu Morlaka na Varcar Vakuf pri kome su se istakli Zaviša Janković, koji je bio ranjen, serdar Nakić i harambaša Božo Milković. Ova je akcija dokazala Turcima da Stojanova smrt nije obeshrabrilna naciju, kako su to oni vjerovali.

Mletački državni arhiv

Split, 12.X.1687.

Providur konjice Zeno javlja senatu da će Zaviši i Iliju Mitroviću (Jankoviću) koji će uskoro s ostalim Kotarcima stići u Split izraziti duždevu saučešće radi smrti brata im Stojana i blagonaklono raspoloženje senata prema Stojanovoj djeci.

Mletački državni arhiv

Split, 27.X.1687.

Providur konjice Zeno isvještava opširno senat o pregovorima vođenim sa franjevcima iz Rame o njihovu prelazu u Dalmaciju, o pohodu 4.000 Morlaka na kraj oko Rame radi zaštite tog prelaza, o uskakanju fratara i naroda, i o smještaju tih uskoka po Sinjskoj krajini. Javlja da je vijest o osvojenju Hercegnovoga ispunila veseljem svu pokrajinu i da su kninski Turci koji su se vraćali iz Sarajeva sa platom za kninsku posadu, nagazili na zasjedu koja je pobila petnaestoricu i otela im 10.000 reala.

Mletački državni arhiv

Zadar, 31.I.1688.

Providur G. Cornaro naređuje svima onima koji su pripadali alaju Stojana i Zaviše Jankovića da plate Zaviši desetinu od plijena, koju je on podmirio državi u ime svoje i sinovca Konstantina, sina Stojanova.

Zadarski stari arhiv, Spisi Cornaro

Zadar, 2.II.1688.

Providur Cornaro javlja senatu da je on na molbu više harambaša koji su to tražili, postavio Milkovića za poglavicu na mjesto preminulog Smiljanića, a na Stojanovo mjesto brata mu Zavišu.

Mletački državni arhiv

Venecija, 13.III.1688.

Senat javlja providuru Zenu da mu se je prikazao kapetan Zaviša Mitrović (Janković) popraćen njegovim pismom pa je odlučeno da se za Stojanove zasluge nagradi sin mu i brat Zaviša.

Mletački državni arhiv

Venecija, 13.III.1688.

Dukal dužda Marcantonija Giustiniana kojim na mjesto poglavice Morlaka upražnjeno poslije smrti Stojana Jankovića imenuje njegova brata Zavišu određujući mu mjesecnu platu od 30 dukata, a jedinom sinu Stojanovu Konstantinu, pošto je stariji sin, Nikola, umro vojujući na Levantu, platu od 10 dukata. (na latinskom jeziku)

Originalan dukal na pergamentu sa olovnim pečatom u posjedu B. Desnice

1.IV.1688.

Generalni providur Gerolamo Cornaro postavlja Filipa, sinovca Zaviše Jankovića za kapetana čete oltremarinaca kojom je do tada upravljao Zaviša, pošto je ovaj sad zauzet povjerenom mu dužnosti poglavice Morlaka.

Izvod iz originalne patente u posjedu pisca

Dragačevac, 2.IV.1688.

Providur konjice Zeno obavještava senat o velikom pljačkaškom upadu bosanskog paše u Kotare i Bukovicu. Paša je preko Livna došao u Knin otuda se s 5.000 konjanika zaletio do Popovića. Tu je zadržao kod sebe jedan dio vojske a ostalo podijelio u čete i izasiao u pljačku. Opljačkan je kraj od Nadina do Novigrada, zaplijenjeno mnogo ženskinja i djece. Karinjani, zatvorivši se u grad, dali su hrabar otpor i odbili Turke, a na druga zatvorena mjesta nisu ni navaljivali već samo prokrstarili po poljima. Krivicu za ovu nedraču Zeno baca na Iliju Jankovića i Božu Milkovića. Na prvog zato što nije na vrijeme prisilio Bukovčane da sklone stoku u planinu, mada je u Obrovcu osam novigradskih brodica bilo spremno da je preveze na drugu obalu Zrmanje, a na Milkovića što nije sakupio Morlake kod Otresa. Zaviša Jankovića, koji se uprav povratio iz Mletaka sa dukalom o imenovanju za morlačkog poglavicu, uputio je u Ostrovicu ne bi li, potaknut primljenom počasti, iskupio dobro ime nacije i pretrpljenu štetu.

Mletački državni arhiv

Venecija, 13.IV.1688.

Senat izriče ukor harambaši Milkoviću i Iliju Jankoviću i odobrava Zenovu odluku da povjeri Zaviši zadatku da potakne naciju na vršenje dužnosti.

Mletački državni arhiv

Zadar, 4.VII.1688.

Kako kapetan Zaviša Janković ne može radi posla koji mu nameće dužnost poglavice Morlaka, povjerena mu dukalom od 13.III., da se bavi upravom čete oltremarinaca kojom je do sada zapovijedao, generalni providur Cornaro imenuje za kapetana te čete Zavišina sinovca Filipa Mitrovića.

Zadarski stari arhiv, Spisi Cornaro

Venecija, 24.VII.1688.

Dukal dužda Francesca Morosini kojim s obzirom na zasluge Smiljana Smiljanića, a na molbu njegove udovice i siročadi udjeljuje sinu mu Lazaru doživotnu platu od 10 dukata na mjesec, a kćeri mu Margariti dar od 200 dukata kad se uda ili zamonaši.

Društvo Bihać, Smiljanića zbornik

Zadar, 30.III.1689.

Uvjerenje generalnog providura Gerolama Cornara kojim se posvjedočuju ratne zasluge Zaviše Jankovića.

U posjedu Boška Desnice

Bez datuma

Zaviša Janković izvještava providura da se mnoge morlačke porodice sele u Liku radi bojazni od većih nameta. Traži da se konjica ne šalje na ispašu u kotarska sela, jer ih upropastava time što im potroši sve sjeno. Nabrala mjesta koja su naši osvojili u Lici i savjetuje da se Gračac naseli dalmatinskim Morlacima i vjeruje da bi se i gračački Turci u tom slučaju povratili na stara ognjišta.

Zadarski stari arhiv, Spisi dragomana Filza

Zadar, 20.II.1691.

Generalni dalmatinski providur Alessandro Molino zabranjuje serdaru Zaviši Jankoviću da daje zaštitu pripadnicima serdara Miljkovića koji bi počinili neko zločinstvo. Isto tako zabranjuje Miljkoviću da kažnjava Jankovićeve pripadnike koji izvrše neko krivično djelo. Stavlja u dužnost Jankoviću da hvata razbojnike, ubice, bogohulnike, otimače djevojaka i sve ostale zločince, da obavještava providura o svakom zločinstvu i o svakom važnom događaju, da sa seoskim starješinama presuđuje o krađama, potricama, utaji decima državi i dohodaka vlasnicima zemalja i u svim sitnim parnicama koje padaju u nadležnost lige¹⁹, a to po običajima i starim zemaljskim ustanovama. Naređuje mu da nastoji da se što više javnih zemalja privede kulturi, da poveća broj stanovništva i da narod živi u međusobnoj ljubavi i poštovanju zakona i u gotovosti da se odazove svakom pozivu vlasti u slučaju potrebe.

Zadarski stari arhiv, Spisi Molino

27.2.1692.

Zabilješka o smrti Stojanovog sina Konstantina, sahranjenog u crkvi Sv. Ilije u Zadru.

Arhiv crkve sv. Stošije u Zadru

7.1.1694.

Providur sa zadovoljstvom javlja o **smrti neukrotivog Ilike Jankovića** i o buni protiv Bortulačića.

Mletački državni arhiv

Venecija, 27.6.1696.

Dukal dužda Silvestra Valiera kojim Zaviši (Savissa Mitrovich) dodjeljuje dostojanstvo viteza sv. Marka.

Original na pergamentu u posjedu obitelji Desnica

19

Pravna ustanova poznata pod nazivom l i g a ili z b o r bila je savez seoskog stanovništva jednog gradskog područja u samozaštitne svrhe, sa zakonodavnim, pravosudnim i policijskim funkcijama.

Zadar, 10.XII.1696.

Posvjedočenje generalnog providura D. DolFINA da je Zaviša Janković pod Livnom, mada ranjen kopljem u lijevu ruku, ubio jednog Turčina, a jednog zarobio, i doveo 75 robova.

U posjedu Boška Desnice

Zadar, 12.XII.1696.

Generalni providur D. DolFIN izdaje Zaviši Jankoviću posvjedočenje o junačkim djelima izvršenim u službi republike za vrijeme njegova generalata.

Venetija, 21.II.1697.

Molba Zaviše Jankovića upravljena duždu Silvestru Valieru u kojoj, pozivajući se na zasluge svojih predaka i svoje i ističući da je ovo prvi put što lično dolazi da moli pred duždev presto, traži da mu se da plata koju je uživao brat mu Stojan i da mu se dodijele zemlje u Žegaru i Erveniku. Dukal dužda Silvestra Valiera kojim prepis molbe šalje na izvještaj dalmatinskom providuru Mocenigu.

Zadarski stari arhiv, Spisi Mocenigo

Venetija, 11.4.1697.

Dukal dužda Silvestra Valiera kojim se kavaliru Zaviši Jankoviću povisuje plaća od 30 na 50 dukata na mjesec uz naređenje da mu se sin Ilija upiše u jednu od konjičkih četa u Dalmaciji.

Original na pergamentu, s olovnim pečatom, u posjedu obitelji Desnica

Split, 10.VI.1698.

Generalni providur Alvise Mocenigo postavlja kneza Franu Posedarskog i Kavalira Zavišu Jankovića za dobre ljude u sporu među Islamljanima i Posedarcima, sa zadatkom da ih nagode za uzajamna ubistva, krađe i čupanja vinograda. Ako oni ne uspiju spor će zagladiti liga, koja će se održati uz učestvovanje samih gradskih predstavnika, a uz isključenje svih kotarskih glavarja.

Zadarski stari arhiv, Spisi Mocenigo

Zadar, 10.II.1699.

Generalni providur Alvise Mocenigo naređuje generalu Batisti Fanfogni, knezu Angelu Fanfogni, kavaliru Ivanu Antunu Bolizzi (Zanu Grbičiću), kavaliru Ivanu Marinoviću, kavaliru Andriji Butkoviću i Petru Kalčini da u sporu među Islamljanima i Posedarcima donesu presudu za čije će izvršenju imati da se staraju knez Posedarski i serdar Zaviša.

Zadarski stari arhiv, Spisi Mocenigo

Zadar, 13.XII.1699.

Zadarski gradski fiskal Dr. Nikola Spachiotto ... javlja da je Zaviša Janković obolio, a da se Milković uopće ne diže iz kreveta, stoga će morati da ode do njih, jer su to lica koja u Kotarima igraju glavnu ulogu, pa su njihova svjedočanstva od presudne važnosti.

Zadarski stari arhiv, Spisi Mocenigo

Split, 1.V.1701.

Kako javni interes zahtijeva da ljudi Zaviše Jankovića koji već dvije godine čuvaju utvrđenje Keglević ostanu na toj straži i po svršenom razgraničenju*, providur Alvise Mocenigo obrazuje od tih ljudi jednu četu teritorijalaca, postavlja joj za kapetana Zavišina sinovca Stojana i određuje plate oficirima i vojnicima.

Zadarski stari arhiv, Spisi Mocenigo

Šibenik, 10.X.1701.

Generalni providur A. Mocenigo postavlja Iliju Mitrovića (sina Zavišina) za kapetana jedne od četa koje se u Dalmaciji regrutiraju da bi zamijenile veteransku vojsku koja je povodom rata za španjolsko naslijeđe prebačena u Italiju.

Zadarski stari arhiv, Spisi Mocenigo

Zadar, 26.XI.1701.

Ugovor kojim Zaviša Janković kupuje od conta Giacoma Califfi polovicu otoka Oliba za cijenu od 8.000 dukata.

Otpovak ugovora u posjedu B. Desnice

Zadar, 1.III.1702.

Na molbu Kotarskih glavara providur A. Mocenigo rezervira serdarstvo Gornjih Kotara, upražnjeno uslijed smrti Zaviše Jankovića, njegovom nejakom sinu Iliju uz plaću od 20 dukata na mjesec, a za privremenog serdara imenuje kapetana Gvozdena Radasovića, koji će imati da tu dužnost preda Iliju, kad ga povremeni providur nađe sposobnim da je vrši.

Originalni patent u posjedu B. Desnice

Zadar, 3.III.1702.

Generalni providur A. Mocenigo postavlja za harambašu Obrovca Vida Đurđevića, barjaktara pokojnog serdara Zaviše Jankovića i upravnika Jankovićeve čete u Obrovcu.

Zadarski stari arhiv, Spisi Mocenigo

Zadar, 13.III.1702.

Generalni dalmatinski providur Alvise Mocenigo javlja senatu da je serdar Zaviša Janković umro baš u času kad se bio spremio da se na čelu morlačke konjice prebací na mletačko kopno. Na jednodušnu molbu Gornjih Kotara, koji su naseljeni narodom pravoslavne vjere, kojoj je pripadao i Zaviša, providur je rezervirao serdarstvo tih Kotara Zavišinom nejakom sinu Iliju, odredivši da ga, dok on dode u godine, zamjenjuje u toj dužnosti kapetan Gvozden Radasović, koji je također pravoslavac.

Mletački državni arhiv

Venecija, 21.IX.1702.

Dukal dužda Alvise Moceniga kojim, s obzirom na zasluge predaka, potvrđuje kapitanima Nikoli i Stojanu Jankoviću doživotno uživanje konjičke i pješačke čete koje su oni sakupili.

Originalni dukal u posjedu B. Desnice

Split, 27.VI.1704.

Dalmatinski generalni providur Marin Zane izvještava potanko senat o uzrocima i toku buntovnog pokreta u Bukovici, Kotarima i biogradskom primorju, izazvana od pravoslavnog sveštenika Petra Jagodića-Kuridže.

Mletački državni arhiv

Zadar, 18.XII.1704.

Kontumacijalna presuda generalnog dalmatinskog providura Marina Zane, izrečena nad kolovodama bune Ilijom Nanićem, Matijom Žabetićem i popom Petrom Jagodićem.

Priloženo Zaninoj depeši državnim inkvizitorima od 22.12.1704.

Zadar, 22.XII.1704.

Generalni dalmatinski providur, Marin Zane, izvještava državne inkvizitore u Mlecima o zločinačkim djelima koja su krivičnim postupkom dokazana na teret Ilike Nanića, Matije Žabetića i popa Petra Jagodića-Kuridže, začetnika bune koja je baš stišana. Oni su se sklonili u Liku, pa kako se nisu predali u roku predviđenom u proglašu od 15.X., on ih je osudio na smrt, konfiskaciju imanja i da im se kuće poruše do temelja. Sad je doznao da se, i pored osude Žabetić nalazi u Mlecima gdje namjerava da izide pred Dužda, pa dostavlja to inkvizitorima s molbom da narede da se odmah uhapsi.

Mletački državni arhiv

16.VI.1705.

Molba Ilike Jankovića upućena mletačkom duždu u kojoj pozivom na zasluge predaka traži da bude odlikovan on, njegova kuća i njegovo potomstvo te da bude potvrđena investitura providura Barbara od 1670. g. na kuće i zemlje u Islamu koje se i sad nalaze u njegovu posjedu.

Savjetnici šalju molbu na izvještaj ministru vojnog i posljednjem providuru koji se povratio sa uprave u Dalmaciju.

Mletački državni arhiv

Venecija, 28.VII.1705.

Bivši dalmatinski providur Marin Zane izvještava povoljno o molbi Ilike Jankovića i s obzirom na zasluge predaka, a naročito strica mu Stojana, čije je ime u ovim krajevima slavno, preporučuje da bude prihvaćena.

Mletački državni arhiv

Venecija, 20.VIII.1705.

Dukal dužda Alvise Moceniga kojim se Iliju Jankoviću, sinu Zavišinu, njegovoj braći od strica Nikoli i Stojanu i njihovim porodicama dodjeljuje titula „conte“.

Originalni dukal na pergamentu u posjedu B. Desnice

Zadar, 20.II.1709.

Generalni providur Vicenzo Vendramin postavlja za privremenog serdara Donjeg Kotara Antu Vujavića, koji će tu dužnost vršiti dok dode vrijeme da je ustupi serdaru Marku

Smiljaniću.

Zadarski stari arhiv, Spisi Vicenzo Vendramin

Zadar, 1.XI.1731.

Da bi udovoljio molbama kotarskih seoskih glavara generalni providur Sebastian Vendramin imenuje za serdara Gornjeg Kotara Kirijaka Dede Jankovića, sestrića preminulog serdara Ilike.

Originalna terminacija u posjedu B. Desnice

Zadar, 12.XI.1731.

Generalni providur Sebastiano Vendramin javlja senatu da je vrlo teško sačuvati Kotare od navale Ličana koji su naučili da svake godine tu zimuju sa blagom u naknadu za ljetnu ispašu koju vrše mletački podanici na ličkoj strani. I uprav usred tih poteškoća dogodila se i smrt Ilike Jankovića, posljednjeg izdanka one glasovite porodice, koji je upravljao onim dijelom Kotara koji graniči sa Likom. Na opću molbu svih sela one serdarije odredio je nasljednika u serdarstvu Kirijaka Dedića-Jankovića, sina Ilijine jedine sestre, momka bistre pameti i vrlo omiljena u narodu.

Mletački državni arhiv

Zadar, 29.XII.1731.

Poslije smrti Ilike Jankovića, serdara Gornjeg Kotara, naslijedio ga je u serdarstvu po odobrenju senata sestrić Kirijak Dedić-Janković, ali kako ovaj nije još došao u godine da bi mogao da vrši dužnost, generalni providur Sebastiano Vendramin postavlja mu za zamjenika Nikolu Zelića iz Žegara, zeta pokojnog serdara Zaviše Jankovića.

Zadarski stari arhiv, Spisi Sebastiano Vendramin

Bez datuma

Pop Petar Jagodić- Kuridža izlaže državnim inkvizitorima uzroke i prikazuje svoju ulogu u buntovnom pokretu radi kojeg je bio osuđen i moli da obzirom na duboku starost, potpunu oronulost, slijepilo, gluhoću i predugo tamnovanje bude povraćen u duždevu milost.

Venecija, 29.III.1746.

Bilješka o puštanju na slobodu popa Petra Jagodića.

Mletački državni arhiv

Venecija, 29.III.1746.

Zabilješka da je pop Petar Jagodić bio predan Grku Petru Spiro, koji ga je hranio za sve vrijeme tamnovanja, sa nalogom da mu ne dozvoli izlaziti iz grčkog rejona i da ga prvom prilikom otpremi u domovinu.

Mletački državni arhiv

Venecija, 30.III.1746.

Državni inkvizitori javljaju dalmatinskom generalnom providuru da su poslije više od 40 godina teškog tamnovanja pustili na slobodu popa Petra Jagodića, pa mu

naređuju da ga briše iz spiska osuđenih i zabilježi njegovo oslobođanje, a inkvizitore obavijesti o izvršenju naredbe.

Mletački državni arhiv

Zadar, 9.IV.1749.

Zabilješka o smrti popa Petra Jagodića-Kuridže.

Matica umrlih crkve sv. Ilike u Zadru

Boško Desnica (1886-1945)

Stojan Janković (1635-1687)

Providur Leonardo Foscolo (17. st.)